

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/13/2020
Identifikačné číslo spisu:	5119010426
Dátum vydania rozhodnutia:	21.04.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:5119010426.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedníčky JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obvinenému T. W. a spol. pre zločin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona a iné na neverejnom zasadnutí konanom 21. apríla 2020 v Bratislave o dovolaní obvineného T. W. proti rozsudku Okresného súdu Žilina z 30. mája 2019, sp. zn. 36T/32/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie obvineného T. W. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Žilina (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 30. mája 2019, sp. zn. 36T/32/2019, uznal obvinených T. W., T. W., W. K. a T. W. vinných zo zločinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona, prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) a § 324 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, prečinu výtržníctva v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktoré sa dopustili na tom skutkovom základe, že 1. dňa 15. októbra 2018 v dobe asi od 18.45 do asi 19.50 hod. v Žiline na ul. Jedlíkovej v blízkosti predajne „P.“ po tom, čo boli spoločne vyzvaní príslušníkom Policajného zboru Slovenskej republiky npor. Bc. L. K., aby zotrvali na mieste do príchodu hliadky polície za účelom vyriešenia podozrenia z ich útoku na iné maloleté osoby, hoci predtým sa slovne a následne zreteľne a jasne preukázal aj služobným preukazom príslušníka Policajného zboru Slovenskej republiky, že je policajt, títo ho neuposlúchli, nezotrvali na mieste, preto sa im npor. Bc. L. K. postavil do cesty a tak im chcel zabrániť v odchode, na čo zareagovali tak, že najskôr T. W. ho uderil jedenkrát päťou do oblasti ľavej strany tváre a súčasne naraz T. W., T. W., W. K. a T. W. začali doňho kopat' a udierať ho do rôznych častí tela, vzápätí mu T. W. chytil ľavú ruku v oblasti dlane a vykrútil mu ju a pokračoval v útoku na npor. Bc. L. K. kopaním do jeho nôh, snažili sa ho tiež udrieť do oblasti tváre, čo sa im nepodarilo, lebo údery dokázal úspešne vykrývať rukou, pričom pri útoku mu všetci štyria útočníci viackrát hrozili, že ho zabijú, čo u neho vzbudilo dôvodnú obavu, že vyhrážky uskutočnia, T. W. popri útoku na npor. Bc. L. K. zaútočila aj na P. O., tak, že oboma rukami do nej silno strčila, odsotila ju a tá narazila do vozidla, ktoré bolo zaparkované v jej blízkosti, npor. Bc. L. K. následkom tohto útoku utrpel špirálovú zlomeninu III-IV metakarpálnej kosti ľavej ruky s posunom a zlomeninou bázy II metakarpálnej kosti s dobou PN a liečby

3-4 mesiace a pomliaždenie tváre pod ľavým okom a P. O. neutrpeľa zranenia vyžadujúce si ošetrovanie; v dobe od asi 16.00 do 17.43 hod. dňa 15. októbra 2018 v Žiline na ul. Terasy 1191/8 pred vchodom do supermarketu Tesco, T. W. pristúpil k ml. I. K., nar. X. U. XXXX, so slovami či má nejaký problém a dal mu facku, tohto sa zastal mal. W. R., nar. XX. T. XXXX, a spýtal sa, že čo to robí na čo ho T. W. takisto udrel do tváre a hneď na to mu nastriekal do očí neznámu dráždivú látku, potom sa otočil a nastriekal túto látku do očí I. K., medzitým pribehla aj W. K. a napadla mal. N. O., nar. XX. T. XXXX, tak, že ju udrela päťou do tváre a potom jej nastriekala neznámu dráždivú látku do očí, následne všetci traja utiekli pred útočníkmi preč, pričom po vyšetrení bolo zistené, že všetci traja utrpeli zásah do tváre, bez vonkajších známk poranenia a podráždenia očí po zásahu neznámym sprejom, bez práceneschopnosti.

T. W. za to okresný súd uložil podľa § 323 ods. 3 Trestného zákona v spojení s § 41 ods. 1, §39 ods. 1, § 38 ods. 3, § 36 písm. j), písm. l), § 37 písm. h) Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere tri roky s probačným dohľadom nad jeho správaním, ktorého výkon podľa § 49 ods. 1, § 51 ods. 2 Trestného zákona podmiennečne odložil a určil skúšobnú dobu na päť rokov. Zároveň mu uložil povinnosť podľa § 51 ods. 5 Trestného zákona strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom, podľa § 51 ods. 4 písm. g) Trestného zákona mu uložil povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom v skúšobnej dobe inému výchovnému programu. Ďalej podľa § 51 ods. 4 písm. e) Trestného zákona okresný súd uložil obvinenému povinnosť v skúšobnej dobe písomne sa ospravedlniť poškodenému npor. Bc. L. K. Súčasne podľa § 60 ods. 1 Trestného zákona uložil trest prepadnutia vecí: 1 ks slzný sprej American Style NATO. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodenému Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, Pribinová 2, 812 72 Bratislava, škodu vo výške 1 240,20 eur a podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal poškodeného Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces.

T. W. okresný súd uložil podľa § 323 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 41 ods. 1, §39 ods. 2 písm. d), ods. 4 per analogiam, § 38 ods. 4, § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere dva roky, na ktorého výkon ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Zároveň podľa § 60 ods. 1 Trestného zákona uložil trest prepadnutia vecí: 1 ks slzný sprej Anti-hund CS/CN.

W. K. okresný súd uložil podľa § 323 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 41 ods. 1, § 38 ods. 3, § 36 písm. j), písm. l), § 37 písm. h) Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere osemnásť mesiacov, ktorého výkon podľa § 49 ods. 1, § 50 ods. 1 Trestného zákona podmiennečne odložil a určil skúšobnú dobu na jeden rok.

T. W. okresný súd uložil podľa § 323 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 41 ods. 1, § 38 ods. 3, § 36 písm. j), písm. l), § 37 písm. h) Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere šesťnásť mesiacov, ktorého výkon podľa § 49 ods. 1, § 50 ods. 1 Trestného zákona podmiennečne odložil a určil skúšobnú dobu na jeden rok.

Obvinení T. W., T. W., W. K., T. W. a prokurátor sa po vyhlásení rozsudku výslovne vzdali práva podať odvolanie.

Proti rozsudku okresného súdu podal priamo obvinený T. W.Á. 4. novembra 2019 dovolanie, ktoré následne 11. novembra 2019 doplnil prostredníctvom obhajcu, a to z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinený uviedol, že mu zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu. Obvinený vzniesol v prípravnom konaní viacero námietok zaujatosti, o niektorých nebolo vôbec konané. Podľa jeho názoru, namietaná osoba je povinná aj z hľadiska zachovania právnej istoty rozhodnúť o takto vznesenej námietke voči jej zaujatosti a to bezodkladne. Pokračoval, že ak teda namietaná osoba realizovala úkony trestného konania bez predchádzajúceho

rozhodnutia o vznesenej námietke voči jej zaujatosti, tieto úkony trpia vážnou procesnou vadou a na tieto nemožno v trestnom konaní prihladať s tým, že ak namietaná osoba v takomto prípade nevydala rozhodnutie alebo nevykonala do spisu záznam, je nutné konštatovať, že o týchto námietkach konané nebolo a na úkony, ktoré boli za tejto situácie realizované nemožno prihladať.

V ďalšej časti obvinený uviedol, že viackrát požadoval v súlade s ustanovením § 69 Trestného poriadku o nazretie do vyšetrovacieho spisu, čo mu nebolo umožnené bez zbytočného odkladu, ale až s časovým odstupom 3-4 mesiacov, čo je podľa neho nesporne na ujmu riadneho výkonu práv obhajoby. Rovnako obvinený podal podnet, ktorý vyšetrovateľ vyhodnotil ako žiadosť o preskúmanie postupu policajta pričom o spôsobe vybavenia tohto podnetu nebol do podania dovolania vyrozumený. V konaní napriek návrhom nebol zabezpečený kamerový záznam. Pri zadržení nebol obvinený riadne poučený, zápis odmietol podpísať. Rovnako poukázal na rozdielnosť mien osôb - policajtov, ktorí sú uvedení v zápisniciach. Pri vzatí do väzby obvinený rovnako nebol riadne poučený aj s poukazom na jeho právo podľa ustanovenia § 69 Trestného poriadku. Pri preštudovaní spisu 2. apríla 2019 sa úkonu zúčastnil poškodený npor. Bc. L. K., o tomto úkone bol vyrozumený napriek tomu, že sa práva preštudovať vyšetrovací spis vzdal (zápisnica z 24. januára 2019).

Podľa obvineného zásada práva na obhajobu vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie a je teda nevyhnutým prostriedkom úspešného výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Dodal, že konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

V podaní zo 17. februára 2020 doručenom Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 24. februára 2020 obvinený doplnil dovolanie o skutočnosť, že mu bolo porušené právo na obhajobu a to tým spôsobom, že 7. novembra 2018 podal námietku zaujatosti a žiadosť o odňatie a prikázanie veci, o ktorej Krajské riaditeľstvo Policajného zboru Žilina rozhodlo neodňatím veci Okresnému riaditeľstvu Žilina. Následne bol spis vrátený späť s tým, že doposiaľ nebolo rozhodnuté aj voči príslušníkom Krajského riaditeľstva Policajného zboru Žilina.

Z týchto dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že rozhodnutím okresného súdu bol porušený zákon v dovolaní špecifikovanými ustanoveniami; podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnuté rozhodnutie okresného súdu, ako aj prípadne ďalšie rozhodnutia na zrušený rozsudok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Žilina (ďalej len „prokurátor“) v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedol, že dovolanie je potrebné považovať za nedôvodné, pričom podľa neho neobsahuje ani jeden dôvod dovolania, uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Ďalej uviedol, že právo na obhajobu u obvineného nebolo porušené, nakoľko už od vznesenia obvinenia mal pri všetkých úkonoch ustanoveného obhajcu. Prokurátor podotkol, že obvinený svoje rôzne podnety, či už námietky zaujatosti, návrhy na doplnenie vyšetrovania alebo podnety na preskúmanie postupu vyšetrovateľa, adresoval buď v jednom liste alebo v jednej obálke, na vecne a miestne nepríslušný orgán. Je podľa prokurátora paradoxom, že na uvedené tzv. porušenie práv obhajoby sa obvinený nesťažoval pri začatí hlavného pojednávania ale k spáchanej trestnej činnosti sa priznal a urobil vyhlásenia o vine. Zásada práva na obhajobu podľa názoru prokuratúry v konaní obvineného nebola porušená. Túto zásadu nemožno vykladať extenzívne, napr. keď obvinený požadoval o nazretie do vyšetrovacieho spisu a toto právo mu bolo umožnené až s časovým odstupom. Nakoľko bolo vytvorených viacero vyšetrovacích spisov, pretože v rovnaký časový okamih obvinený požiadal o prepustenie z väzby na slobodu, zároveň požiadal Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky o preskúmanie postupu dozorového prokurátora v zmysle § 363 Trestného poriadku a vyšetrovateľ potreboval vykonávať aj bežné úkony, nakoľko sa jednalo o

väzobnú vec. Z uvedených dôvodov prokurátor navrhol, aby dovolací súd podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku zamietol dovolanie obvineného, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

V podaní z 8. apríla 2020, ktoré bolo doručené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 14. apríla 2020 sa prokurátor vyjadril k dovolaniu a uviedol, že tvrdenie, že o obvineného námietke zaujatosti voči príslušníkovi Krajského riaditeľstva Policajného zboru Žilina nebolo rozhodnuté je nepravdivé. V prílohe podania poslal fotokópiu príkazu Krajského riaditeľstva Policajného zboru Žilina sp. zn. KRP-ZA-OKP1-1465-001/2018 z 22. novembra 2018.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že v nej nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 Trestného poriadku.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné k veci najprv vo všeobecnej rovine uviesť, že podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku oprávnené osoby môžu podať dovolanie len vtedy, pokiaľ využili svoje právo podať riadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu prvostupňového súdu a bolo o ňom rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Vychádzajúc z uvedeného vo vzťahu k predmetnému prípadu možno konštatovať, že obvinený nesplnil podmienku dovolania podľa § 372 ods. 1 prvá veta Trestného poriadku, a to využitie zákonného práva podať riadny opravný prostriedok. Obvinený sa po vyhlásení rozsudku výslovne vzdal práva podať odvolanie. Odvolanie nepodali ani prokurátor a poškodený (a odvolací súd nerozhodol v neprospech obvineného). Nesplnenie tejto podmienky je neodstrániteľnou vadou dovolania, ktorá má za následok odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.